

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КОРЕКЦІЙНИХ ПЕДАГОГІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ WEB 2.0

Вікторія Лобода

Доцент кафедри корекційної педагогіки та інклюзії

У світі триває трансформація суспільства – від індустріального до суспільства знань. І ця трансформація неминує ставить нові вимоги перед випускниками вишів, зокрема – майбутніми педагогами. Сьогодні науковці та викладачі в багатьох країнах світу досліджують роль навичок XXI століття, приділяючи особливу увагу формуванню їх у студентів. Під навичками XXI століття розуміють набуті знання та уміння, що допомагають особі комфортно жити та розвиватись у сучасному світі. Їх можна розділити за декількома категоріями: (1) грамотність в широкому сенсі та вміння працювати з інформацією, медіа та комп'ютерні навички (інформаційна грамотність, медіа грамотність, грамотність у галузі інформаційно-комунікаційних технологій); (2) компетентності: критичне мислення, творчість та дивергентне мислення, інноваційність, підприємницьке мислення; (3) міжособистісні взаємини: ефективна комунікація, робота в команді, навички співробітництва, вирішення конфліктів та (4) життєві та кар'єрні навички: цікавість, ініціатива та самоспрямованість, наполегливість, вміння (само)навчатися, стійкість, гнучкість і здатність до пристосування, лідерство та відповідальність) [1]. Таким чином, обізнаність у інформаційно-комунікаційних технологіях стає ключовою як для викладачів, так і для студентів – зокрема майбутніх фахівців-корекційних педагогів, здатних працювати з дітьми з особливими освітніми потребами, володіти сучасними інноваційними технологіями навчання та реалізовувати їх у своїй професійній діяльності.

Термін Web 2.0 увійшов в загальне використання на початку 2000-х років, коли його популяризував Тім О'Рейлі, описуючи нове покоління веб-інструментів і соціального програмне забезпечення, що виникло у відповідь на інтерактивну культуру 1990-х років [2]. Інтернет став новою платформою для користувачів, на якій легко створювати, завантажувати і обмінюватися інформацією за допомогою технологій Web 2.0. Це узагальнюючий термін для таких додатків як соціальні закладки, подкастинг і т.д., що полегшують творчий підхід, співпрацю та обмін інформацією між користувачами.

Технології все частіше стають ключовим елементом в освіті, пропонуючи студентам ширший вибір і гнучкість у тому, як і де вони навчаються. Поширення широкосмугового Інтернет-зв'язку, широка доступність Wi-Fi і повсюдне поширення портативних мобільних пристроїв призвело до того, що в останні роки цифрові технології проникають у всі сфери нашого життя. Веб-технології розвиваються незалежно від освіти, але вони впливають на

зміну освітньої парадигми, а саме, на перехід від споживання до виробництва; від влади до прозорості; від викладача-експерта до посередника і фасилітатора; від «доступу до інформації» до «доступу до людей»; від «вчити про» до «вчитися бути»; від пасивного навчання до залучення та участі; від формального навчання до освіти впродовж життя. Саме крізь цю призму варто розглянути інтеграцію Web 2.0 в педагогічну практику.

Інструменти Web 2.0 надають спрощені можливості для спілкування, спільної роботи і мережевого навчання. Їх можна використовувати для підтримки інноваційної, так званої «цифрової педагогіки» [3] та електронного навчання. Наприклад, блоги можна використовувати для сприяння рефлексивній роботі студентів; вікі забезпечують простір для спільної роботи; соціальні медіа дають можливість вести діалог в рамках персональних (професійних) мереж, а сайти соціальних закладок сприяють управлінню особистими знаннями. У таблиці 1 представлено ключові відмінності між двома поколіннями веб-технологій.

Таблиця 1. Порівняльна характеристика поколінь Web 1.0 і Web 2.0

Web 1.0	Web 2.0
<p>Основне питання: “Як створити ефективний навчальний контент?”</p> <p>Роль викладача: експерт</p> <p>Засоби: системи управління навчанням (LMS), різні види контенту і способів контролю</p> <p>Теорії навчання: інструктивізм, біхевіоризм, когнітивізм.</p> <p>Чітке розмежування ролей: розробник і користувач; автор контенту і читач</p>	<p>Основне питання: “Як організувати взаємодію тих, хто навчається?”</p> <p>Роль викладача: фасилітатор</p> <p>Засоби: соціальні мережі, блоги та ін.</p> <p>Теорії навчання: конструктивізм, соціальний конструкціонізм</p> <p>Ролі змішані: користувач як співрозробник; читач як співавтор; товариство</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дані організуються таксономічно (ієрархія рубрик); 2. Засоби збереження даних — каталог, бібліотека, сховище; 3. Статичний сайт; 4. Джерело — розум автора(ів) контенту; 5. Для сприйняття контенту потрібно відвідати сайт, перейшовши за посиланням чи закладкою 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дані організуються на основі тегів; 2. Форма представлення — блоги; 3. Динамічний сайт; 4. Джерело — колективний розум; 5. Для сприйняття контенту не потрібно відвідувати сайт – є можливість читати RSS-стрічки

Не можна стверджувати, що якась із цих технологій є кращою за іншу. Вибір відповідної технології для електронного навчання залежить від таких чинників як навчальні цілі і результати навчання, досвід і уподобання викладачів, уміння і здібності студентів, зовнішні стандарти, доступність інформаційних технологій та їх технічні характеристики. Однак слід зазначити декілька причин, чому Web 2.0 використовується нами на практичних і лабораторних заняттях з курсу «Інформаційні технології та технічні засоби навчання в спеціальній освіті» при підготовці майбутніх педагогів:

- * це збільшує творчий потенціал студентів, які в командах створюють новий навчальний контент для осіб з особливими освітніми потребами;

- * сприяє співпраці: студенти і викладачі можуть формувати і розвивати професійні спільноти практик, студенти можуть створювати свої власні електронні портфоліо;

- * сприяє студенто-орієнтованому навчанню, дозволяє користувачам ставати виробниками знань і дає можливість студентам представляти свої роботи ширшій аудиторії;

- * залучає та мотивує студентів до активної участі у навчальній діяльності, а також до розвитку й удосконаленню комунікативних навичок;

- * надає свободу і незалежність у процесі навчання, які неможливо забезпечити на традиційних заняттях: адже Інтернет доступний 24/7, і студенти розуміють, що навчання не обмежується лише аудиторією.

Зі свого боку викладачі шукають власні, оригінальні способи використання веб-технологій на заняттях, звертаючи також увагу на питання безпеки й захисту авторських прав, а також залишаючись ключовою фігурою, оскільки, працюючи з технологіями, студенти потребують наставництва навіть більше, ніж будь-коли.

Література

1. Framework for 21st Century Learning // Partnership for 21st century learning. – Washington, DC, USA. – 2016. [Електронний ресурс] www.P21.org
2. Hargadon S. Educational Networking: The Role of Web 2.0 in Education // Internet at schools: an educator's guide to technology and the Web. – 2010. [Електронний ресурс] <http://www.internetatschools.com/Articles/Editorial/Features/Educational-Networking-The-Role-of-Web-2.0-in-Education-61342.aspx>
3. Stommel J. Critical digital pedagogy: a definition // Hybrid pedagogy : a digital journal of learning, teaching and technology. – 2014. [Електронний ресурс] <http://www.digitalpedagogylab.com/hybridped/critical-digital-pedagogy-definition/>